

UGT de Catalunya. Salut Laboral

SENSE RISCS 8

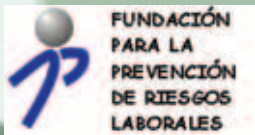
Desembre 2006

**Premis
Atlas 2005**

Els joves i la sinistralitat

Amb el finançament
de:

Salut Laboral i ETT

Sense Risc
Rambla Santa
Mònica, 10
08002 Barcelona

Direcció
Dionís Oña

Coordinació
Mamen Márquez

Equip de redacció
Àngel Escámez
Marta González
Marta Juan
Maria Marín
Mamen Márquez
Lucía Mateo
Pere Nieto
Eduard Salvador
Jaume Suriol
Germán Milara

**Disseny i
maquetació**
nt salut

Impremta
Artyplan

Dipòsit legal

paper reciclat

sumari

l'entrevista **3**
Òscar Riu, Avalot

és notícia **4**

Salut laboral **5**
i ETT

el tema **6**
Els joves i la sinistralitat

tu opines **7**
Daniel Garcia Tenorio, jove delegat
de Sinnel Systems, empresa d'arts
gràfiques del Vallès Occidental

l'opinió de l'expert **8**

medi ambient **9**
Premis Atlas 2005

mútues **10**
Declaració sectorial

joves i medi ambient **11**
La Muntada, natura i participació

t'interessa **12**

editorial

L'any 2006, la Setmana Europea per a la Seguretat i la Salut al Treball va estar dedicada als joves, amb la finalitat de garantir un inici segur i saludable de la

seva vida professional. Les campanyes de la Setmana Europea van fer palesa la promoció de la millora de la prevenció als llocs de treball, a través de la participació dels treballadors i treballadores, dels empresaris i de les administracions.

El col·lectiu de joves és un dels sectors que més pateixen accidents laborals, tal i com indiquen les dades de sinistralitat de Catalunya. Aquests accidents poden tenir causes diverses com la manca d'experiència i de formació, la temporalitat i el tipus de feines que realitzen els joves dintre del mercat laboral del nostre país.

Des de la nostra organització, treballem dia a dia per la millora de les condicions laborals dels treballadors de Catalunya, i en especial dels joves que accedeixen al seu primer lloc de treball. A través dels diferents departaments de la UGT de Catalunya oferim tota una sèrie de serveis orientats al suport tècnic i legal, informació i formació per a tots aquells joves que desenvolupen la seva activitat laboral a Catalunya, tot treballant a través de la negociació col·lectiva per aconseguir contractació de qualitat per als joves.

Contagiats de la il·lusió i les ganes que hi posen els joves, amb la seva empena i l'esperança de millora, dediquem aquesta edició de la nostra revista Sense risc íntegrament a tots aquells nois i noies, joves treballadors que són i seran el futur del món laboral, el nostre futur.

Dionís Oña

Òscar Riu

Portaveu nacional d'Avalot

l'entrevista

Per què els joves tenen més accidents laborals?

Està lligat directament a la precarietat laboral que actualment tenen els joves del nostre país i a la falta de formació sobre prevenció de riscos laborals. La temporalitat, els salaris baixos, la falta de formació tant pel que fa, en un primer moment, al sistema educatiu com després a l'empresa, comporta que els joves ens veiem afectats per aquesta plaga que són els accidents laborals. No és que els joves estiguem més predisposats a patir accidents laborals, sinó que la nostra situació, moltes vegades de precarietat absoluta, provoca aquests accidents. I sobretot, la falta de consciència sobre la prevenció de riscos laborals de la majoria d'empresaris del nostre país.

A vegades, escoltem que els joves són molt passotes, creus que aquesta actitud pot influir en què tinguin més accidents?

Crec que és un plantejament absolutament fals. Un clar exemple que els joves no som uns *passotes* és l'Avalot. Actualment, tenim més de 22.000 afiliats. La UGT de Catalunya té més de 3.000 delegats sindicals joves que representen els seus companys. Un clar exemple que aquest *passotisme* no existeix va ser la vaga general del 20 de juny del 2002 o les mobilitzacions contra la guerra a l'Iraq, totes encapçalades per gent jove. Sincerament, no crec que cap jove per *passota* que sigui vulgui tenir un accident laboral amb totes les repercussions que això pot comportar.

Quines propostes teniu des d'Avalot per reduir la sinistralitat d'aquest col·lectiu?

Per començar, que les empreses compleixin la Llei de prevenció de riscos laborals, que l'Administració actuï amb tota la contundència que aplica en d'altres situacions, com podria ser amb la protecció mediambiental: fins que una empresa del nostre país no va anar a la presó, moltes empreses no varen parar de produir contaminació. Que es redueixi la precarietat laboral i que s'augmenti la formació tant pel que fa al sistema formatiu com pel que fa a les empreses.

Vaig veure a Canalmetro que el sector de banca ha advertit que els joves estalvien molt poc, què et semblaria si ara la patronal advertís que els joves s'accidenten massa?

Probablement si els joves estalvien poc és degut a la situació que vivim al nostre país: sous baixos i nivell de vida molt car. Em semblaria una animalada, perquè segurament aquesta informació el que faria és criminalitzar encara més els joves. Crec que el que sí que s'hauria de publicar és el llistat de les empreses en les quals es produeixen més accidents laborals. I, segurament, veuríem que són les que tenen una situació laboral més precària. Els empresaris, moltes vegades, només reaccionen quan s'ataca la marca.

Eduard Salvador

Jukka Takala, nou director de l'Agència Europea, sol·licita el suport de la societat, perquè els joves creixin en un entorn laboral segur

La campanya que l'Agència desenvolupa el 2006 es diu "Créixer amb seguretat", i el seu fi és garantir un inici segur i saludable de la vida professional dels joves. El seu llançament oficial es va produir al juny i la Setmana Europea, durant la qual la campanya es fa particularment visible, va tenir lloc entre els dies 23 i 27 del mes d'octubre.

"Créixer amb seguretat" promou diverses activitats en els centres de treball, d'una banda, i en centres escolars, facultats i la comunitat educativa en general, d'altra, tot fomentant la sensibilització sobre el tema entre els responsables de la formulació de polítiques pertinents.

"Créixer amb seguretat" té també un espai interactiu a la web de l'Agència: <http://ew2006.osha.europa.eu> amb exemples reals d'accidents per a alertar

sobre els riscos laborals per als joves. La "Zona d'accidents" de la pàgina recull diversos exemples dels incidents típics en els quals s'han vist involucrats joves durant els seus primers dies de treball. Aquests exemples procedeixen de tot Europa i alerten sobre casos que podrien haver-se previngut si els joves haguessin prestat més atenció i haguessin estat informats sobre les qüestions relatives a la salut i seguretat en el treball, i si els empresaris haguessin tingut més cura de no posar en situació de risc les persones més joves i haguessin adoptat les corresponents mesures preventives.

10/10/2006 - **Agència Europea per a la Seguretat i la Salut en el Treball**

Fiscals i inspectors pacten endurir la persecució penal dels accidents laborals

La persecució judicial dels accidents laborals, fins ara molt laxa, s'endureix. Els inspectors de treball remetran a la Fiscalia especial contra la sinistralitat tots els casos en els quals detectin infraccions greus de les normes de salut laboral, fins i tot quan no s'hagi produït una mort o lesió, però es consideri que perilla la vida del treballador, segons un acord entre inspectors i fiscals. Les recents condemnes amb penes de presó per als responsables de les obres han posat en alerta el sector. El nombre d'arquitectes tècnics que renuncia a fer-se càrrec de la coordinació de seguretat creix, i els col·legis professionals estudien aconsellar formalment als seus aparelladors que no acceptin aquestes tasques.

Per a reforçar els controls, la Inspecció de Treball ultima una instrucció interna per a traslladar als seus professionals l'ordre que han de remetre a la Fiscalia tots els casos en els quals detectin infraccions greus, tot i que no hagin provocat accidents (per exemple, perill de caiguda del treballador des de més de dos metres per absència de protecció).

24/10/2006 - **EL PAÍS - Economia**

Els científics alerten de danys cerebrals en milions de nens per la contaminació

Milions de nens a tot el món podrien haver patit danys cerebrals per efecte de la contaminació industrial, indica un estudi científic publicat en la versió d'internet de la revista mèdica *The Lancet*. L'estudi, elaborat per experts nord-americans i danesos, denuncia l'existència d'una "pandèmia silenciosa" de trastorns en el desenvolupament neurològic causats per productes químics tòxics abocats en l'ambient, l'efecte dels quals en les persones és real, però difícil de calibrar.

Els científics demanen a les autoritats, tant a Europa com a Estats Units, que reforcin la investigació i els controls sobre els productes industrials contaminants, per a protegir sobretot els nens, els més vulnerables a la seva acció nociva. Segons els experts, algunes de les malalties o trastorns que podrien derivar-se de la contaminació industrial són autisme, dèficit d'atenció, retard mental i paràlisi cerebral.

Especificar els efectes de la pol·lució química industrial és extremadament difícil, ja que els símptomes poden trigar anys o fins i tot dècades a aparèixer. Per aquest motiu parlen en el seu estudi d'una "pandèmia silenciosa", perquè el dany causat per cada químic tòxic no es reflecteix de forma evident en les estadístiques de salut disponibles. Però, l'abast del risc per a grans masses de la població és evident, per exemple, en el cas del plom, assenyalen els professors.

08/11/2006 - **El País**

La Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, ha previst una especial protecció en matèria de seguretat i salut per als treballadors contractats per empreses de treball temporal per a ser cedits a empreses usuàries. L'article 28 de la LPRL estableix que els treballadors amb relacions de treball temporals o de durada determinada, així com els contractats per empreses de treball temporal, haurien de gaudir del mateix nivell de protecció en matèria de seguretat i salut que la resta de treballadors de l'empresa en la qual presten els seus serveis.

Les raons de la protecció especial donada als treballadors cedits per les empreses de treball temporal a les empreses usuàries, enfront dels riscos laborals, les trobem perquè es tracta d'un col·lectiu en el qual s'ha detectat un índex més alt de sinistralitat laboral. Sovint, la prestació que realitzen per a l'empresa usuària és temporal, per a cobrir necessitats urgents de mà d'obra, essent els treballadors amb relació laboral de durada determinada o d'ETT els més exposats, en determinats sectors, a riscos d'accidents de treball o malalties professionals, perquè assumeixen riscos més importants, o per manca d'experiència suficient, o perquè estan menys formats. El desconeixement de l'ofici i del lloc de treball, la inexperiència i la poca acollida en l'empresa, contribueixen que ser treballador contractat per una ETT constitueixi en si mateix un risc laboral. No obstant això, la naturalesa de la contractació fa més necessària la informació, la formació i els controls mèdics previs i periòdics del treballador cedit.

Amb aquesta protecció especial es pretenen assolir una sèrie **d'objectius**:

- Establir unes disposicions mínimes específiques de seguretat i salut que garanteixin a aquests treballadors el mateix nivell de protecció que tenen la resta de treballadors de l'empresa on presten serveis.
- Determinar les activitats i treballs d'especial perillositat per als quals no poden celebrar-se contractes de posada a disposició.

Juntament amb les disposicions específiques en l'àmbit de les ETT, resulta igualment d'aplicació la resta de la legislació en matèria de prevenció de riscos laborals, tant la LPRL i el RSP, com les disposicions complementàries i de desenvolupament de determinats treballs, sectors d'activitat o riscos específics.

L'existència de dos empresaris -l'ETT i l'empresa usuària- planteja el problema de com es distribueixen les obligacions i les responsabilitats en matèria de prevenció de riscos laborals. Al nostre ordenament jurídic se separen els deures de seguretat i salut laborals entre l'ETT i l'empresa usuària, de manera que l'incompliment de les obligacions tant per part de l'ETT com de l'empresa usuària genera una responsabilitat exclusiva de l'empresa que incompleixi la part de les obligacions que li corresponen.

Per tant, sobre la base de la normativa aplicable juntament amb el repartiment d'obligacions, es produeix

també un repartiment de responsabilitats. Cada empresa respondrà únicament de les seves obligacions.

És en l'article 28 de la LPRL, i en el Reial decret 216/1999, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut en el treball en l'àmbit de les empreses de treball temporal, on es regulen les obligacions de l'empresa usuària i de l'empresa de treball temporal reforçant particularment les referides a informació i formació.

Quines garanties té un treballador d'ETT quant a la vigilància de la seva salut?

El dret a la salut és un dret fonamental reconegut a la Constitució, i la salut del treballador es pot veure compromesa si ocupa un lloc de treball pel qual pot ser que no sigui apte. És per això que la normativa estableix una sèrie de garanties per assegurar aquest dret.

D'una banda, el Reial decret 216/1999, sobre disposicions mínimes de seguretat i salut en el treball en l'àmbit de les empreses de treball temporal, imposa a l'ETT l'obligació d'acreditar documentalment a l'empresa usuària que el treballador posat a la seva disposició disposa d'un estat de salut compatible amb el lloc de treball a desenvolupar.

A més, l'empresa usuària ha de recaptar la informació necessària de l'ETT per assegurar-se que el treballador posat a la seva disposició ha estat considerat apte, a través d'un adequat reconeixement del seu estat de salut, per realitzar els serveis que ha d'efectuar i en les condicions en què s'hauran d'efectuar.

D'altra banda, l'empresa usuària no permetrà l'inici de prestació de serveis d'un treballador posat a disposició fins que no tingui constància del que s'ha indicat en el paràgraf anterior.

Aquest reconeixement de l'estat de salut del treballador posat a disposició de l'empresa usuària ha de ser previ a l'inici de la prestació de serveis, i es realitzarà de forma que garanteixi els drets dels treballadors a la intimitat, dignitat, confidencialitat de la informació, etc. En cas que s'assignin al treballador noves tasques que impliquin nous riscos per a la seva salut, caldrà un nou certificat mèdic d'aptitud previ a la realització d'aquestes noves tasques.

Puc, com a treballador d'ETT, dirigir-me al servei de prevenció de l'empresa usuària o als seus treballadors designats en cas de produir-se algun problema en temes de seguretat i salut?

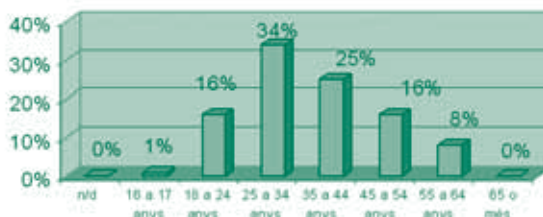
En cas d'existir algun problema en temes de prevenció de riscos laborals, la llei t'empara, i en aquest sentit estableix que els treballadors posats a disposició d'una empresa usuària podran adreçar-se en tot moment als treballadors designats o als serveis de prevenció existents en l'empresa usuària, en igualtat de condicions que la resta de treballadors. De la mateixa manera, en cas de reclamacions amb relació a les condicions d'execució de la teva activitat laboral, podràs dirigir-te als representants dels treballadors de l'empresa usuària per presentar aquestes queixes.

Els joves i la sinistralitat

La Setmana Europea per a la Seguretat i la Salut en el Treball d'enguany està dedicada als joves, a fi de garantir un inici segur i saludable de la seva vida professional. Les campanyes de la Setmana Europea fan insistència en la promoció de la millora de la prevenció al lloc de treball, mitjançant el foment de la participació de totes les parts interessades. El 2006, la campanya ha promogut diverses activitats en centres escolars, facultats i la comunitat educativa en general, i ha fomentat la sensibilització respecte a la qüestió entre els responsables de la formulació de polítiques pertinents al camp de l'educació.

Els joves són un dels sectors més castigats per la sinistralitat, en particular amb els accidents lleus, segons les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya, amb un índex d'incidència del 17%. La franja d'edat que pateix més accidents és la compresa entre 25 i 34 anys, amb un 34%.

Accidents de treball amb baixa per edats

Respecte de les dades de malalties professionals, durant el 2005, observem que els treballadors joves emmalalteixen menys. Es poden considerar 2 causes a aquesta qüestió, la principal és que majoritàriament les malalties professionals es produeixen per efecte acumulatiu; i la segona, que més endavant tractem en profunditat, a causa de la temporalitat dels contractes dels joves, que per por a no ser renovats, acudeixen als serveis sanitaris públics, i hi ha una subdeclaració de les malalties professionals que es determinen com comunes.

Les principals **causes** són:

- **Factor joventut:** els treballadors joves tendeixen a subestimar més que els grans el risc d'accident o de malaltia, i encara que aquest no sigui el cas, no sempre estan ben capacitats per a adoptar les mesures apropiades, o per a efectuar des del punt de vista físic i mental determinades tasques o activitats. La inexperiència, la falta de formació i destresa en el treball, la falta de confiança per a plantejar qüestions de seguretat i salut en el treball, són factors que poden influir en l'increment d'accidentalitat.
- **Temporalitat:** els joves, a més d'una elevada taxa de desocupació, són els que pateixen més la precarietat laboral. El 55,2% dels joves assalariats compta amb un contracte temporal. Aquesta taxa de temporalitat supera en 33,5 punts la taxa del conjunt de la població (21,7%). Si el 21,7% de la població catalana té contracte temporal i els resultats ens mostren que el 41% del total dels accidents ocorreguts durant el 2005 a Catalunya els pateixen els treballadors temporals, les estadístiques no deixen lloc a l'optimisme per als joves, ja que el 55,2% dels joves assalariats compta amb un contracte temporal.
- **Formació:** la falta de formació i d'experiència dels riscos en el lloc de treball és una de les causes principals de l'elevada accidentalitat juvenil. Per a evitar-ho s'ha d'integrar la seguretat i la salut, que s'aconsegueix més fàcilment si els treballadors i els empresaris arriben al lloc de treball degudament qualificats, amb coneixement de la seguretat i una cultura desenvolupada de prevenció de riscos. Per tant, aquests aspectes s'han d'incloure en els plans de formació reglada i no reglada.

Com podem prevenir-ho:

L'ocupació d'un nou treballador jove per a un determinat lloc de treball hauria d'incloure:

- Avaluar els riscos del lloc de treball que determini la idoneïtat o no del lloc per a ser ocupat per un jove.
- Facilitar el suport dels seus companys de treball.

Els joves han de tenir una protecció especial, ja que fisiològicament estan encara en desenvolupament. Els menors de 18 anys no han de fer hores extres, treball nocturn, i cal tenir especial atenció en les pauses i temps de descans, a més d'activitats que han de ser d'especial protecció per als joves:

- Els treballs que tenen un ritme determinat per la maquinària o amb manipulació manual de càrregues (la força muscular no es troba plenament desenvolupada).

Daniel Garcia Tenorio

Jove delegat de Sinnel Systems, empresa d'arts gràfiques del Vallès Occidental

Quines creus que són les raons per les quals els joves s'acceden més?

D.G. Personalment crec que els joves tenim més tendència a patir accidents laborals perquè ens manca informació específica del nostre lloc de treball, desenvolupem diverses tasques dins de la mateixa empresa, i sobretot perquè els empresaris potencien la producció traient importància a la utilització d'EPI. Està bé que l'Administració mentalitzi el món empresarial de l'aprovisionament als treballadors dels equips de protecció i es millorin les condicions laborals, però també ens hem de mentalitzar en la utilització pràctica de totes les mesures perquè la feina diària no suposi un perill per a la nostra vida.

Com podríem prevenir-ho?

D.G. La conscienciació i la formació en l'àmbit de la prevenció de riscos laborals és molt important. Hem de crear una cultura preventiva. Mentalitzar-nos que la feina ben feta és aquella que no minva la nostra qualitat de vida. En la prevenció hem d'aplicar la frase: més val perdre un minut a la vida que perdre la vida en un minut. No hem d'oblidar que els empresaris estan obligats per llei a dotar-nos de tots els mitjans per a poder desenvolupar la nostra feina sense risc, i formar-nos per a la seva correcta utilització. La nostra obligació és utilitzar-los.

Un altre punt molt important és fer un estudi i seguiment de cada accident. Les mútues, els sindicats, la patronal i l'Administració, han de posar tots els seus mitjans.

Una bona empresa és aquella que, a part de la línia de negoci a què es dediqui, es preocupi per la gent que la du a terme. Sense persones l'empresa no és res.

Has rebut algun tipus de formació en les empreses que treballes sobre prevenció de riscos laborals? Era suficient?

D.G. A l'empresa on jo treballo alguna vegada s'ha fet algun curs de formació en prevenció de riscos laborals. Jo confio en el comitè de salut laboral i en les mútues que vetllen per la nostra salut. Sóc conscient que moltes vegades ha de ser un mateix el que se n'ha de preocupar. Jo, en ser membre del comitè d'empresa, vaig realitzant cursos que ofereix IDFO de la UGT de Catalunya. Crec que s'ha de fer molt en aquest camp.

Mamen Márquez

- Treballs en atmosferes d'excés de pressió (els ossos no s'han desenvolupat plenament i és factible el risc de patir traumatismes a llarg termini).
- Radiació ionitzant (risc lleugerament superior de contraure càncer i degeneracions hereditaris).
- Vibració de tot el cos (més risc de lesions de columna, perquè els ossos no han madurat totalment ni s'ha desenvolupat plenament la força muscular) i exposició al soroll.
- Exposició a substàncies perilloses (sovint, els joves són més vulnerables a trastorns de salut motivats per l'exposició a aquest tipus de substàncies, encara que els efectes poden manifestar-se en una fase posterior).

La UGT de Catalunya proposa:

- Que es redueixi la precarietat tot creant fórmules de contractació de qualitat per als joves.
- Que les avaluacions dels plans de prevenció continguin especificat si hi ha treballadors menors d'edat i s'estableixin mesures adequades.
- Que els plans d'educació del Ministeri recullin la seguretat i la salut, no sols de manera teòrica sinó de manera pràctica, perquè els joves treballadors coneguin els seus drets i obligacions a incorporar-se al mercat laboral.
- Que hi hagi un control exhaustiu de les empreses de treball temporal en temes de prevenció de riscos laborals.
- Que s'aconsegueixi una veritable cultura de la prevenció. Això es pot aconseguir amb un treball fix, degudament remunerat, amb ritmes de treball de producció suportables, amb condicions laborals acceptables, sense pressions psicològiques, amb la informació i formació degudes per al seu desenvolupament, amb la possibilitat d'utilització d'equips de treball i les mesures preventives i d'emergència adequades, amb una adequada vigilància de la salut i amb una col·laboració real entre Administració, empresaris i treballadors, tal i com marca la legislació espanyola actual.

Si estàs interessat/da en el tema i vols més informació, pots trobar diversos informes sobre joves i sinistralitat (la última versió disponible és de juny del 2006) a la pàgina web de la UGT de Catalunya, <http://www.ugt.cat> i a la pàgina de l'Agència Europea de Seguretat i Salut en el Treball <http://ew2006.osha.europa.eu/> sobre la campanya "Créixer amb seguretat".

L'opinió de l'expert

Pot un treballador d'ETT realitzar treballs en alçada tot i utilitzar les proteccions adequades?

Existeix una prohibició general per als treballadors d'ETT, recollida en la Llei 14/1994, en el seu article 8 per a la realització de les activitats i treballs que, per la seva especial perillositat per a la seguretat o la salut, es determinin reglamentàriament.

Aquesta s'ha desenvolupat a través de l'Annex I del Reglament dels Serveis de Prevenció en el seu apartat g) activitats en obres de construcció, excavació, moviments de terres i túnels, amb el risc de caiguda d'alçada o soterrament.

Amb tot això podem concloure que està totalment prohibit que treballadors d'ETT realitzin treballs en altura, independentment de les mesures de protecció aplicades. S'entén de forma generalitzada que no han de realitzar cap tipus de treball en obres de construcció, per la seva especial perillositat.

Existeix cap mena de prohibició per que els treballadors d'ETT pugin treballar en una empresa d'instal·lacions elèctriques?

L'activitat d'instal·lacions elèctriques pertany al sector del metall i no passa com a la construcció que té totalment prohibida la seva contractació. La Llei d'ETT ens remet a l'annex I d'activitats perilloses del Reglament dels Serveis de Prevenció, i aquest només fa referència a treballs amb riscos elèctrics en alta tensió per tant si l'activitat és treballs elèctrics amb baixa tensió si podrà utilitzar-se treballadors contractats per una Empresa de Treball Temporal.

Poden, en cas d'accident laboral, accedir els tècnics de prevenció de l'ETT a les instal·lacions de l'empresa usuària per realitzar la investigació?

La normativa no preveu cap obligació de l'empresa usuària de permetre l'accés a les seves instal·lacions de tècnics en prevenció de l'empresa de treball temporal.

Tant la Llei 31/1995 de prevenció de riscos laborals, com el Reial decret 216/1999, disposen la responsabilitat de l'empresa usuària quant a les condicions d'execució de la feina en tot el que faci referència a la protecció de la seguretat i salut dels treballadors. Per tant correspon també a l'empresa usuària la realització de l'avaluació de riscos i la seva revisió (LPRL art 16.3 i RSP art 6) quan s'hagin detectat danys per a la salut dels treballadors i que es tindran en compte els resultat de la investigació sobre les causes de l'accident. Fet que implica que la investigació en cas d'accident l'hauran de realitzar els tècnics de la pròpia empresa usuària.

El que sí que està previst en la normativa és que l'empresa usuària comuniqui immediatament a l'empresa de treball temporal de qualsevol accident ocorregut a un treballador posat a disposició, a fi que aquesta pugui notificar a l'autoritat laboral els danys per a la salut produïts en els seus treballadors en el desenvolupament del seu treball.

La investigació de l'accident es realitzarà independentment de la gravetat del dany produït. Per tant, l'accident s'haurà d'investigar sigui lleu, greu, molt greu o mortal. Altra cosa són els incidents que no ocasionin dany en la salut del treballador, els quals no caldrà investigar.

PREMIS ATLAS - UGT DE CATALUNYA

Els **Premis Atlas** van ser constituïts l'any 1998, fruit d'un protocol de col·laboració entre la UGT de Catalunya i el Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya, amb l'objectiu de reconèixer aquelles iniciatives exemplars desenvolupades en l'àmbit sociolaboral, respectuoses amb l'entorn.

Els Premis Atlas són la mostra més significativa del que representa el medi ambient pel nostre sindicat i de la importància que li donem com a element fonamental per configurar una millor qualitat de vida. Englobats en el Projecte Atlas, aquests premis recullen molts dels aspectes que persegueix l'esmentat projecte: la necessitat de transformar l'aparell productiu català a favor del medi ambient i de l'ocupació, identificar el medi ambient com un factor positiu tant per la seva capacitat de generar ocupació com per la d'obrir nous camins productius, comercials o de serveis, així com la voluntat de la UGT de Catalunya de ser capdavantera en aquesta tasca transformadora.

Enguany, la **UGT de Catalunya ha celebrat, en la seva vuitena edició, el Lliurament dels Premis Atlas 2005**, el dia 3 d'octubre a la **Sala de Plens de l'Ajuntament de Lleida**. Els premiats d'enguany han estat els següents:

■ Premi Atlas 2005 en la categoria de la millor iniciativa empresarial a **Construccions DECO, S.A.**

Construccions DECO és la primera empresa espanyola del sector de la construcció a ser registrada a EMAS, el sistema comunitari de gestió i auditoria mediambientals que concedeix la Unió Europea i que reconeix la garantia de respecte total pel medi ambient de les obres que duu a terme l'empresa. Construccions DECO realitza regularment una auditoria mediambiental, fa una declaració mediambiental, que inclou la descripció de les seves activitats i dels seus serveis, realitza una descripció dels possibles impactes mediambientals i de les mesures que es prenen per reduir-los, i quin és el comportament global mediambiental de l'empresa. Amb l'ànim de reduir els seus impactes ambientals i prevenir els accidents a les obres, han editat i distribuït entre tot el personal propi i d'empreses col·laboradores un manual de bones pràctiques on es recullen les millors metodologies d'actuació directament relacionades amb aspectes ambientals i destinades a reduir aquests riscos i impactes. En aquest sentit, el manual recull les mesures necessàries per a un consum racional d'aigua i electricitat que els ha suposat una disminució important del seu consum tant en l'execució d'obres com en les oficines centrals, arribant a plantejar-se una reducció global d'aquests consums en un 10% mitjançant la conscienciació de la plantilla i la distribució d'una nova versió millorada del manual que inclou la traducció a l'àrab berber. Els beneficis íntegres d'aquest estalvi es destinen a una ONG, la Fundación Vicente Ferrer, que l'any 2006 ha pogut finançar la construcció d'una escola en un poble de l'Índia.

■ Premi Atlas 2005 en la categoria de la millor iniciativa de participació social i ciutadana i d'educació ambiental a la **FUNDACIÓ HUMANITÀRIA pel 3r i 4t món Dr. TRUETA**.

Per la seva gestió en l'àmbit mediambiental, com a gestor de residus, a través de la recollida i reciclatge adequat de fàrmacs, evitant així el risc de contaminació que suposa llençar-los a les escombraries. També es recicla material sanitari i ortopèdic, aparells òptics, ulleres, audiòfons, roba, tòners i cartutxos de tinta, material informàtic, radiografies, material escolar, telèfons mòbils, paper i cartró. D'altra banda, la Fundació també desenvolupa una tasca d'acció humanitària, i intenta pal·liar les necessitats dels països del Tercer Món amb l'enviament del material que recicla i que està en bon estat d'aprofitament. Treballa també en el camp de l'acció social fent teràpia ocupacional a través de la reinserció laboral de persones amb disminució derivada de malaltia mental. Destaca com la primera i, de moment, l'única fundació amb una certificació com és l'EMAS.

■ Premi Atlas 2005 en la categoria de reconeixement a la trajectòria exemplar al doctor **Joan Armengol Bachero, catedràtic d'Ecologia de la Universitat de Barcelona**.

Per la seva extensa trajectòria professional i de recerca en l'estudi de cicles biogeoquímics amb èmfasi en nutrients i processos d'eutrofització; d'ecologia de rius i embassaments, i d'interacció entre processos físics i ecològics en embassaments.

Ha impartit cursos de postgrau a les universitats de Girona i Internacional d'Andalusia, així com a les universitats de La Plata, Luján i Tucumán a l'Argentina i a la Universitat Pontifícia Bolivariana de Colòmbia. Investigador i professor a la University of Washington (USA), Université de Quebec a Montreal (Canadà), Universitat de Lisboa (Portugal), Universitat de Luján (Argentina). Ha publicat més d'un centenar de publicacions científiques en revistes nacionals i internacionals, així com una vintena de capítols de llibres de l'especialitat. Ha dirigit 5 tesis de mestratge i 6 tesis doctorals. Actualment, és director del Departament d'Ecologia de la Universitat de Barcelona i director del Centre Especial d'Investigació en Ecologia i Gestió de l'Aigua (CEREGA) de la Universitat de Barcelona. Codirector del Grup d'Excel·lència de la Generalitat de Catalunya: Dinàmica Fluvial "FLUMEN" de la UPC i la UB i editor de la revista *Asociación Ibérica de Limnología*.

Marta González

DECLARACIÓ SECTORIAL

El passat mes de setembre, el col·lectiu que formen les mútues d'accident de treball i malalties professionals, agrupades a la Asociación de Mutuas de Accidentes de Trabajo y Enfermedades Profesionales de la Seguridad Social (AMAT), va signar un document, apadrinat pel Ministeri de Treball, on es comprometen en cinc punts a:

Ajustar la seva actuació als principis d'integritat i transparència, vetllant sempre per la qualitat dels serveis, la gestió que tenen atribuïda, i procurar la millor assistència possible als treballadors protegits i a les empreses associades, no duent a terme pràctiques que puguin menyscabar el model de col·laboració amb la Seguretat Social.

Col·laborar amb l'Administració per elaborar una línia que faci possible l'establiment d'un marc legal on s'articuli l'actuació de les mútues mitjançant mecanismes i instruments transparents.

Traslladar a les seves respectives organitzacions el contingut d'aquest acord, dictar les instruccions precises, i executar les mesures oportunes per què no es produeixin pràctiques excloses en el seu àmbit d'actuació.

Posar en funcionament, amb caràcter immediat, un sistema intern de resolució de conflictes en matèria de pràctiques excloses que ha de garantir que l'actuació de les mútues s'ajusti als criteris fixats per aquest sistema, i sotmetre's de manera incondicional a les decisions de l'òrgan de solució de conflictes que s'estableixi, que es regirà pels principis d'independència, transparència, contradicció, eficàcia i equitat.

Examinar amb periodicitat, o anualment, el nivell de compliment del present acord, i adoptar les mesures complementàries oportunes per reforçar i garantir-ne el rigorós compliment de forma estable, tot promovent a l'Administració propostes

encaminades a perfeccionar i mantenir actualitzat el marc regulador d'actuació al sector.

És la primera vegada que apareix un document de la importància i calat prominent del sector de les mútues d'accidents de treball, on de manera clara reconeixen que les pràctiques emprades per aquestes organitzacions no són precisament ni les més adequades ni les més transparents que els treballadors (destinatari final de les actuacions d'aquestes organitzacions) voldríem.

Per tant, aplaudim si més no la valentia d'aquestes entitats de reconèixer que hi ha pràctiques que no són pròpies ni de la filosofia ni de la finalitat per les quals han estat constituïdes les **Mútues d'Accidents de Treball i Malalties Professionals de la Seguretat Social**. Aquest document constata que volen posar fil a l'agulla per eradicar-les, i que han creat un òrgan (**Òrgan de Solució de Conflictes**) per vetllar que aquestes pràctiques no es repetixin.

No obstant això, des de la nostra organització exercirem el paper de vigilància i control a través dels nostres representants a les comissions de Control i Seguiment, trametrem a l'Òrgan de Solució de Conflictes i al Ministeri de Treball qualsevol denúncia que ens arribi sobre pràctiques excloses per part de qualsevol mútua o qualsevol pràctica que traspassi el llindar de la legalitat.

Jaume Suriol - Pere Nieto

**Les mútues
d'accidents de
treball i malalties
professionals han
signat un document.
Nosaltres aplaudim
la valentia
d'aquestes entitats
per voler millorar els
seus serveis.**

La Muntada, natura i participació

L'Avalot-Joves de la UGT de Catalunya és la primera associació sindical juvenil creada al nostre país i una de les primeres d'Europa en defensa de la nostra dignitat laboral, emancipació social i dinamisme sociocultural i solidari. És l'espai de participació dels joves a la UGT de Catalunya, on els joves som els protagonistes en la lluita per defensar els nostres drets com a ciutadans.

Un dels projectes de l'Avalot és la masia La Muntada, l'Escola de natura i espai de participació juvenil del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. És un espai cedit per la Diputació de Barcelona a l'Avalot, i des de la seva cessió s'hi desenvolupa un projecte d'educació i sensibilització ambiental adreçat a infants i joves del país, alhora que vol esdevenir un punt de referència com espai de participació juvenil i transformació social, essent també un espai de participació sindical.

El projecte La Muntada té dues vessants: l'educació ambiental i la participació juvenil. Vegem una síntesi dels arguments que justifiquen aquestes dues vies d'actuació:

L'educació ambiental té la seva base en l'educació d'infants i joves per a l'adquisició d'hàbits i maneres de relacionar-se amb l'entorn per a no deteriorar-lo, preservar-lo i millorar-lo. Ser conscients de la responsabilitat i del compromís personal en el respecte i millora del medi natural i l'entorn de forma global. L'ús responsable dels productes i el desenvolupament d'una actitud crítica vers el consum han de ser dos dels pilars de l'educació ambiental. Alhora, el projecte es basa en una pedagogia que no es limita al coneixement teòric del medi, sinó que prepara els infants i joves per un nou estil de vida i un canvi actitudinal i valors nous.

El marc natural d'ubicació de La Muntada i les repercussions de l'incendi de 2003 proporciona unes condicions òptimes per a desenvolupar accions d'educació ambiental que esdevenen una veritable eina pedagògica adreçada a infants i joves de l'entorn més proper i del territori.

La participació dels i de les joves significa educar en la implicació ciutadana de la vida pública, per tal de fer front a la indiferència i a la immobilitat. La transmissió de la participació cívica i la responsabilitat ciutadana esdevé fonamental. L'existència d'un associacionisme fort i articulat és un dels indicadors més fiables de la salut democràtica d'una societat. Hem d'enfortir les entitats del teixit associatiu per tal d'afavorir la participació dels i de les joves, per tal de fer-les més potents, amb més recursos, amb més reconeixement i més ben gestionades. El teixit associatiu del territori troba a La Muntada un espai de trobada i d'intercanvi. A partir d'accions d'intervenció en el medi natural, els joves (associats i no associats) participen d'un projecte comú que en ocasions obre vies de treball conjunt, i potencia i dóna suport a la seva participació.

Així doncs, des de l'Avalot volem fer-vos partícips de La Muntada, tant des de la vessant ambiental com des de la vessant participativa, i que compteu amb aquest espai per a diferents accions sindicals, formatives o d'implicació amb el medi que vulgueu desenvolupar.

Sílvia Abad
Avalot

t'interessa

www.avalot.cat

Pàgina dels joves de la UGT de Catalunya. Pàgina completa que descriu els objectius i les accions que duen a terme per aconseguir-los. Cal destacar l'apartat de premsa on hi ha disponibles molts documents sobre el treball dels joves, per exemple: notes de premsa (precarietat, treballar per ser pobres, etc.), informes de contractació (irregularitats en contractació, no determinació conveni, etc.), campanyes (dret a un habitatge digne, salari mínim interprofessional, etc.) També és remarcable l'apartat d'activitats, on podeu obtenir informació de les activitats que es desenvoluparan els 2 pròxims mesos. També, hi podeu obtenir informació dels seus tres principals projectes: *Construïm la democràcia*; amb la vinculació d'AMIC i el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, per a reforçar a les aules el missatge que els conflictes i les desigualtats es poden resoldre a través de la participació i el diàleg entre persones que viuen en comunitat. *La Muntada*, la masia de l'Avalot, és l'escola de natura i l'espai de participació juvenil que té com a objectiu principal potenciar la participació juvenil emmarcada en el respecte pel medi ambient i la formació en els seus diversos camps. *Eixam*, un servei gratuït de mediació i assessorament sobre treball, drogues, sexualitat, habitatge jove, etc.

EL DESAFÍO DE WORKY

<http://www.riesgoslaboralescv.com/DemoWorky/worky.htm>
Segons l'Agència Catalana de Consum, més d'1,4 milions de catalans (un 42% són menors de 18 anys) juguen amb videojocs, ja sigui amb consoles, ordinador o amb el mòbil. Per a variar el vostre repertori, us oferim una aventura gràfica "El desafío de Worky". Creat per la Generalitat Valenciana, és un videojoc interactiu orientat als joves perquè aprenguin en matèria de prevenció de riscos laborals. El podeu aconseguir mitjançant sol·licitud per escrit o jugar amb el programa de demostració.

Guía de prevención de riesgos laborales en jóvenes

Aquesta guia de prevenció intenta donar unes nocions bàsiques del que és la prevenció de riscos laborals, amb especial atenció a la prevenció de riscos derivats d'un consum abusiu de substàncies. Tan sols si som responsables amb la nostra salut i exigim que els nostres empresaris també ho siguin, podrem desenvolupar-nos com a grans professionals en qualsevol dels camps a què accedim. En les condicions de temporalitat que treballen els joves, moltes vegades aquesta prevenció és l'últim que considerem.

La podeu sol·licitar a Salut Laboral del Confederal de la UGT.

La prevención de riesgos laborales: la mejor herramienta de trabajo para la juventud trabajadora. Trastornos músculo- esqueléticos

Aquesta guia presenta els principals riscos d'ergonomia a què estan sotmesos els joves i com prevenir-los. La guia està dividida en 3 parts. La primera descriu les característiques del treball que afavoreix les lesions. La segona se centra en les lesions musculoesquelètiques més comunes, i la última part proposa exemples pràctics i il·lustrats de les postures de treball. També disposa d'una petita taula d'exercicis d'estiraments i relaxació molt útils. També facilita la forma d'actuar en cas que tingueu problemes a la feina.

La podeu sol·licitar a la Comissió Executiva Confederal de la UGT (Joventut) o la podeu consultar via internet a la pàgina <http://www.ugt.es/slaboral/trastornos.pdf>

